

ÅRSRAPPORT

2024

Østlandssamarbeidet

F.v.: Jon Petter Arntzen, sekretariatsleder i Østlandssamarbeidet, Anne Strømøy, fylkesordfører Vestfold, Eirik L. Solberg, byrådsleder Oslo, Thomas Breen, fylkesordfører Innlandet, Liv Kari Eskeland, stortingsrepresentant, Hordaland og medlem av Transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget.

Bildet er tatt i forbindelse med NTP-konferanse på Næringslivets Hus i Oslo, 29. april 2024. Konferansen ble arrangert av Østlandssamarbeidet i samarbeid med NHO Viken Oslo, NHO Vestfold og Telemark, NHO Innlandet og Osloregionen IPR.

Foto: Kristian Singh-Nergård
© Østlandssamarbeidet

Innholdsfortegnelse

Ny politisk ledelse og ny strategi	5
1. Kort om Østlandssamarbeidet	6
1.1. Representantskapet	6
1.2. Administrasjonsutvalget	6
1.3. Sekretariatet	7
1.4. Strategi 2025-2028	7
2. Det grønne Østlandet	8
2.1. Energistasjonsprosjektet styrker grønn næringstransport i landsdelen	8
2.2. Kommunikasjon og erfaringer fra Østersjøen i Oslofjord-samarbeidet.....	8
2.2.1. Forprosjekt tydeliggjorde behovet for kommunikasjonssamarbeid	9
2.2.2. Kan erfaringer fra Østersjøen bidra i arbeidet med Oslofjorden?.....	9
2.3. Ny kunnskap om karbonrike areal ventes å redusere klimautslipp fra arealbruksektoren	10
3. Samferdsel.....	12
3.1. Organisering	12
3.2. Nasjonal transportplan 2025-2036	13
3.3. Mobilitetsprosjekter	13
3.4. Scandria Alliance og TEN-T	14
4. Næring og kompetanse	15
4.1. Organisering	15
4.2. Næringslivets rolle i arbeidet med Oslofjorden.....	15
4.3. Kan fylkeskommunene bidra til å løse kompetansebehovet i vann- og avløpssektoren?	16
4.4. Ad hoc-oppfølging av samarbeidet om høyere yrkesfaglig utdanning.....	16
5. Europapolitisk arbeid	18
5.1. Politikere fra fylkeskommunene drøftet europapolitiske temaer.....	18
5.2. 30 år med EØS-avtalen ble markert på flere måter gjennom året.....	18
5.3. Nye reviderte retningslinjer for TEN-T med betydning også for Norge.....	19
5.4. Østersjø-samarbeidet har fått økt betydning.....	19
5.4.1. Interreg Østersjøprogrammet og Østersjøstrategien rammer for arbeidet. 19	
5.4.2. BSSSC en viktig nettverksarena for regionalt samarbeid i Østersjøen.....	19
5.4.3. Hva kan de som arbeider med Oslofjorden lære fra Østersjøregionen?	20

5.5. Det digitale tilbudet «Europakafé» videreført i 2024.....	20
5.6. God administrativ dialog i oppstarten av nye fylkeskommuner	20
6. ØstsamUng.....	22
6.1. Organisering	22
6.2. God ungdomsmedvirkning på dagsorden	22
6.3. Stort engasjement i dialogmøte med representantskapet.....	23
6.4. Ungdommer fra Østlandet aktive i Østersjøsam arbeidet.....	23
7. Kommunikasjon	24
8. Regnskap 2024.....	25
8.1 Hovedoversikt.....	25
8.2 Egenkapital og avsetning til bundet fond.....	25
8.3 Økonomisk oversikt etter formål	26
8.4 Note 20 Fylkeskommunalt samarbeid – Østlandssamarbeidet	26
§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift.....	27
§ 5-6 Økonomisk oversikt etter art	28
§ 5-8 Balanseregnskapet	29
Note 20.1 Bundne fond	30
Note 20.2 Godtgjørelse til ledende personer og revisor.....	30
Note 20.3 Samarbeidets inntekter.....	30
Uavhengig revisors beretning til årsregnskapet for 2024 til Østlandssamarbeidet IPR	31

Ny politisk ledelse og ny strategi

Det nye representantskapet møttes 8. og 9. februar i Oslo rådhus for konstituering, valg av ny ledelse og strategiseminar. Med delingen av Viken fylkeskommune og Vestfold og Telemark fylkeskommune 1. januar 2024 var det dermed mange politikere som deltok på sitt første møte i Østlandssamarbeidet.

Helt siden oppstarten i 1993 har Østlandssamarbeidet evnet å tilpasse seg nye tider og utfordringer. Etter fylkesoppsplittingen har det vært ekstra viktig å ha en grundig strategiprosess for å sikre at Østlandssamarbeidet fortsatt kan være et effektivt verktøy for fylkeskommunene på Østlandet. I 2024 valgte Oslo kommune å gå ut av Østlandssamarbeidet og dette påvirket selvsagt strategiprosessen og arbeidet med ny handlingsplan for 2025. Ny strategi ble vedtatt på møte i representantskapet 1. november. Samferdsel og energi, klima og miljø ble utpekt som de to prioriterte politikkområdene.

Årsrapporten viser at 2024 har vært et aktivt år for Østlandssamarbeidet. Det interessepolitiske arbeidet på samferdselsområdet har vært sterkt prioritert. Fylkeskommunene på Østlandet fikk gjennom Østlandssamarbeidet gjennomslag for viktige satsinger og prosjekter i forbindelse med Stortingets behandling av Nasjonal transportplan før sommeren.

Fylkeskommunene står midt i en stor omstilling, der det grønne skiftet gis betydelig oppmerksomhet. Også for Østlandssamarbeidet har klima, miljø og natur vært viktige innsatsområder i 2024. Prosjekter knyttet til Oslofjorden, arbeidet med utrulling av energistasjoner for tungtransport og kartlegging av karbonrike arealer i landsdelen omtales i årsrapporten. I forbindelse med strategiprosessen ble utfordringene knyttet til energiproduksjon og overføringskapasitet utpekt som et prioritert innsatsområde for Østlandssamarbeidet videre framover.

Østlandssamarbeidet har i 2024 hatt et noe lavere aktivitetsnivå enn planlagt i påvente av nødvendige strategiavklaringer, politikkområder og på grunn av fylkesdelingene. Regnskapet for 2024 er derfor gjort med et overskudd på kr 328 508, mens det var budsjettert med et underskudd/merforbruk på kr 200 000.

I kapittel 1 gis en nærmere beskrivelse av representantskapet, administrasjonsutvalget og sekretariatet, mens aktivitetene på de ulike politikkområdene omtales i kapittel 2-7. Regnskapet for 2024 er presentert i årsrapportens kapittel 8.

Jon Petter Arntzen

Sekretariatsleder

1. Kort om Østlandssamarbeidet

Østlandssamarbeidet er et politisk samarbeid som i 2024 har bestått av Oslo kommune, Akershus fylkeskommune, Buskerud fylkeskommune, Innlandet fylkeskommune, Telemark fylkeskommune, Vestfold fylkeskommune og Østfold fylkeskommune.

Etter oppdelingen av Viken fylkeskommune og Vestfold og Telemark fylkeskommune 1. januar 2024, ble det inngått en ny samarbeidsavtale mellom deltakende fylkeskommuner. Formålet er å utvikle Østlandet som en bærekraftig og konkurransedyktig region i Europa, med en regionalt balansert utvikling i landsdelen.

Østlandssamarbeidet har siden 1. januar 2020 vært organisert som et interkommunalt politisk råd. Representantskapet er det øverste politiske organet, mens administrasjonsutvalget er det øverste administrative organet.

Fylkeskommunene utpeker sine egne representanter til de politiske og administrative organene i Østlandssamarbeidet.

I februar meddelte Oslo kommune at de melder seg ut av Østlandssamarbeidet med virkning fra og med 1. januar 2025.

1.1. Representantskapet

I 2024 har representantskapet bestått av følgende medlemmer:

- Akershus: Anette Solli (H) og Hoda Imad (Ap)
- Buskerud: Tore Opdal Hansen (H) og Mons Ivar Mjelde (Ap)
- Innlandet: Thomas Breen (Ap) og Aud Hove (Sp)
- Oslo: Erik Lae Solberg (H) og Marit Veia (V)
- Telemark: Sven Tore Løkslid (Ap) og Gunn Marit Helgesen (H)
- Vestfold: Anne Strømøy (H) og Arild Theimann (Ap)
- Østfold: Sindre Martinsen-Evje (Ap) og Thor Hals (H)

Sven Tore Løkslid har vært leder av representantskapet med Anette Solli som nestleder. Balder Alvær Olafsen (SV) har møtt for Hoda Imad, som var ute i permisjon i andre halvår 2024.

I 2024 ble det gjennomført seks møter, hvorav fire var fysiske og to på Teams.

1.2. Administrasjonsutvalget

I 2024 har administrasjonsutvalget bestått av følgende medlemmer:

- Akershus: Ellen Christine Christiansen
- Buskerud: Jan Sivert Jøsendal
- Innlandet: Tron Bamrud

- Oslo: Hans Petter Gravdahl
- Telemark: Ketil Reed Aasgaard
- Vestfold: Toril Eeg
- Østfold: Solveig Helene Olsen

Ketil Reed Aasgaard overtok 1. november som leder av administrasjonsutvalget etter Tron Bamrud. I 2024 ble det gjennomført seks møter, alle på Teams.

1.3. Sekretariatet

Østlandssamarbeidet har et eget sekretariat, som administrativt er tilknyttet Akershus fylkeskommune med virkning fra og med 1. januar 2024.

Sekretariatet forbereder saker til politiske organer, og sørger for at politiske vedtak blir fulgt opp. Sekretariatet koordinerer også de administrative gruppene og faggruppene, som er etablert.

Sekretariatet hadde i 2024 fire faste medarbeidere og ledes av sekretariatsleder Jon Petter Arntzen. Sekretariatet hadde i 2024 tre prosjektmedarbeidere på tidsbegrensede kontrakter.

Sekretariatet er fysisk lokalisert hos Akershus fylkeskommune i Galleri Oslo, og hadde i 2024 en medarbeider lokalisert på Lillehammer og en medarbeider på Hamar.

1.4. Strategi 2025-2028

Representantskapet i Østlandssamarbeidet vedtok *Strategi 2025-2028* på møte 1. november 2024. Samferdsel og energi, klima og miljø er de to prioriterte politikkområdene for samarbeidet videre framover, mens næring og kompetanse ikke lenger skal prioriteres som egne politikkområder. Det ble gjennom strategiprosessen også lagt føringer om å redusere aktivitetsnivået på det europapolitiske området.

For å styrke de to prioriterte politikkområdene og de prioriterte innsatsområdene i de årlige handlingsplanene, kan det benyttes enkeltaktiviteter, virkemidler og verktøy innen næringspolitikk, kompetanseutvikling og europeisk samarbeid.

Den nye strategien skal bidra til å styrke samarbeidet mellom fylkeskommunene på de prioriterte politikkområdene, samtidig som man gjennom Østlandssamarbeidet kan få økt interessepolitisk gjennomslagskraft i saker der fylkeskommunene har felles interesser.

Handlingsplan for 2025 ble vedtatt av Østlandssamarbeidets representantskap 13. desember, og denne markerer starten på gjennomføring av strategien for perioden 2025-2028.

2. Det grønne Østlandet

Utvikling av det grønne Østlandet har vært en av tre visjoner i Østlandssamarbeidets strategi. I den [nye strategien](#) blir energi, klima og miljø fra 2025 et nytt prioritert politikkområde. I 2024 har tre prosjekter vært sentrale i arbeidet med det grønne Østlandet: grønne energistasjoner, kunnskapsgrunnlag og kartfesting av karbonrike arealer for klimasmart arealplanlegging og forprosjekt om samskapende kommunikasjon for Oslofjorden.

2.1. Energistasjonsprosjektet styrker grønn næringstransport i landsdelen

Prosjektet «[Grønne energistasjoner](#)» har hatt som mål å akselerere utbyggingen av energistasjoner i landsdelen. Østlandssamarbeidet har samarbeidet tett med Osloregionen IPR i prosjektperioden 2022-2024. En sentral del av prosjektet har vært å identifisere lokasjoner for nye energistasjoner. I 2024 har det vært gjennomført befaringer på 20 mulige/aktuelle lokasjoner. Befaringene har resultert i flere Enova-søknader for bedriftslading og underveislading. Prosjektet har vært direkte involvert i 16 tildelinger fra Enova i 2024, enten ved å bidra til søknadsskriving eller ved å koble aktører med tomter til potensielle utbyggere. I tillegg har prosjektet bidratt til videreutvikling av Innlandsporten, hvor det nå er både el-ladere og biogass, og det er inngått kontrakt for utbygging av hydrogen.

Det ble også gjennomført arbeidsmøter i hver av fylkeskommunene for å identifisere mulighetsrom, finansiering og for å kunne tilpasse arbeidet best mulig til den enkelte fylkeskommunes behov. Det har det også vært gjennomført fagseminar og arbeidsverksted i henholdsvis Drammensregionen og Mosseregionen.

Dialog og kunnskapsspredning var en av arbeidspakkene i prosjektet. For å gjennomføre denne arbeidspakken har prosjektet vært arrangør, medarrangør eller deltaker på en lang rekke faglige arrangementer med relevante samarbeidsaktører.

Østlandssamarbeidet har fått tildelt Klimasats-støtte fra Miljødirektoratet for videreføring av prosjektet i 2025 og 2026.

2.2. Kommunikasjon og erfaringer fra Østersjøen i Oslofjord-samarbeidet

Samarbeidet om Oslofjorden startet i 2022, og ble, på bakgrunn av representantskapets strategiske valg, trappet ned i 2024. Hovedaktiviteten i 2024 var forprosjekt om samskapende kommunikasjon for Oslofjorden. Det ble dessuten hentet erfaringer fra miljøarbeidet i Østersjøen. Se også rapportering i [kapittel 4](#).

2.2.1. Forprosjekt tydeliggjorde behovet for kommunikasjonsamarbeid

Etter et initiativ fra Viken fylkeskommune vedtok Østlandssamarbeidets representantskap å gjennomføre et [forprosjekt om kommunikasjonsamarbeid for Oslofjorden](#) i juni 2023. Prosjektet ble gjennomført med hovedfinansiering fra Vikens fjordsatsing. En styringsgruppe med representanter fra Akershus, Buskerud og Østfold har fulgt opp prosjektet, mens sekretariatet har hatt prosjektlederrollen.

I arbeidet med forprosjektet ble det besluttet å avgrense fokus til offentlige aktører som jobber med vannforvaltning og tilstanden i Oslofjorden. I tillegg har Oslofjordens Friluftsråd, med fylkeskommuner og kommuner som eiere, deltatt i flere aktiviteter. Det har også vært dialog med andre aktører underveis.

De inviterte deltakerne (hovedsakelig vannområdeledere og representanter fra fylkeskommuner og kommuner) har utgjort et nettverk som har vært basis for aktivitetene i forprosjektet.

I april ble det gjennomført et arbeidsverksted som identifiserte utfordringer og muligheter for samarbeid. Innspillene herfra ble fulgt opp med tre hovedaktiviteter; et arbeidsverksted om kommunikasjon rundt avløpsinvesteringer for å støtte opp under et prosjekt ledet av Vannteam Øst og Østfold fylkeskommune, utvikling av felles visuelt kommunikasjonsmateriale og kommunikasjonsplan i samarbeid med et byrå og en nettverkssamling med kompetansehevende tiltak for deltakerne i nettverket.

I forprosjektet var det øremerkede midler til å jobbe med utforming og formidling av et indikatorsett for Oslofjorden. I første halvår var det dialog med Miljødirektoratet om et samarbeid, men direktoratet vurderte at dette falt utenfor eget mandat for arbeidet med Oslofjorden. Etter dette valgte styringsgruppen å gå i dialog med Oslofjordens Friluftsråd, og det ble inngått avtale om et tilskudd til friluftsrådet for å jobbe videre med utformingen av et indikatorsett i 2025. Denne avtalen blir fulgt opp av Akershus fylkeskommune på vegne av de andre fylkeskommunene.

Østlandssamarbeidet sekretariat har også utarbeidet en rapport med tilrådinger om hvordan arbeidet eventuelt kan følges opp av fylkeskommunene i et hovedprosjekt.

2.2.2. Kan erfaringer fra Østersjøen bidra i arbeidet med Oslofjorden?

I april dro en gruppe representanter fra fylkeskommunenes arbeid med vannforvaltning og Oslofjorden på [en nyttig studietur til Finland](#). Formålet med turen var både å lære om det langsiktige arbeidet med å forbedre miljøtilstanden i Østersjøen og å identifisere mulige samarbeidspartnere for prosjekter i arbeidet med vannforvaltning knyttet til Oslofjorden. I Helsinki besøkte gruppen Helsinki-kommisjonen og det finske Miljøverndepartementet, og møtte så i Turku regionale og lokale myndigheter, organisasjoner og kunnskapsinstitusjoner. I tillegg ble det gjennomført en ekskursion for å se på arbeidet med naturbaserte løsninger.

I april ble det også produsert en Europakafé-episode om [økologisk kretsløpslandbruk for å redusere avrenning fra landbruket](#), basert på erfaringer fra prosjekter i Østersjøen. I europakafeen ble BERAS-modellen (Building Ecological Regenerative Agricultural and Society) presentert. Erfaringene fra prosjektene i Østersjøen ble supplert med norske eksempler på økologisk landbruk, «vannvennlig» mat og økoregioner som en del av løsningen på krisen i Oslofjorden.

2.3. Ny kunnskap om karbonrike areal ventes å redusere klimautslipp fra arealbruksektoren

Prosjektet «[Kartlegging av karbonrike arealer for klimasmart arealplanlegging](#)» er et treårig Klimasats-prosjekt støttet av Miljødirektoratet, med oppstart høsten 2023. Prosjektet skal bidra til mer kunnskapsbasert arealforvaltning på Østlandet og skal styrke klimadimensjonen i fylkeskommunenes kartbaserte arealregnskap. Prosjektet skal også bidra til at kommunale arealstrategier og arealplanlegging bringer arealbruken på Østlandet nærmere langsiktig bærekraft.

Prosjektet kobler klimatiltak og naturforvaltning i tråd med nasjonale mål og kartfester fire karbonrike arealtyper med stort opptak av CO₂ og stor lagring av karbon. Dette er myr, skog, skog på torvmark og jordbruksareal på organisk grunn. Samarbeidspartner er Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) som utarbeider kunnskapsgrunnlaget. Det omfatter:

- samlet arealstatistikk for hver kommune med opptak og utslipp av klimagasser,
- historikk over bruken av slike arealtyper og klimagassutslipp som skyldes arealbruken i perioden 2010 til 2020,
- oversikt over planlagt arealbruk med klimastatistikk, og
- kartfesting av kommunens karbonrike arealer, nedbygde arealer og arealer som er planlagt for ulik bruk.

Kunnskapsgrunnlaget utarbeides fylkesvis og overleveres fylkeskommunene som distribuerer til egne kommuner.

I 2023-2024 ble en administrativ styringsgruppe etablert, der alle fylkeskommunene er representert. Fylkeskommunene har hentet inn 11 kommunepiloter (fra samtlige fylker) for uttesting og kvalitetssikring av kunnskapsgrunnlaget som er utviklet. Oppdaterte data om planlagt arealbruk er hentet inn fra fylkeskommunene som grunnlag for NIBIO sine beregninger. NIBIO har i 2024 levert data til alle fylkeskommuner unntatt Akershus fylkeskommune, og til pilotkommunene.

Prosjektet har i løpet av året fått en tilleggsdimensjon gjennom at NIBIO har gitt pilotkommunene tilbud om å ta i bruk en nyutviklet klimagasskalkulator i sine planprosesser.

En ny planretningslinje for klima og energi trådte i kraft 23. desember. Den pålegger planmyndigheter oversikt over karbonrike areal, og oppdatert kunnskap fra staten om utslipp/opptak fra arealbruksektoren. Vårt kartleggingsprosjekt vil ifølge NIBIO bidra til

at det statlige kunnskapsgrunnlaget får økt kvalitet. Retningslinjen gir videre fylkeskommunen i oppgave å bistå med å finne kommunale løsninger som ivaretar ulike hensyn, blant annet knyttet til klima og energi. Vårt prosjekt vil her bidra med en mer funksjonell klimadel i de fylkes- og kommunevise arealregnskapene.

3. Samferdsel

Samferdsel har vært et viktig samarbeidsområde siden Østlandssamarbeidet ble opprettet. I 2024 har det interessepolitiske arbeidet inn mot Stortingets behandling av Nasjonal transportplan (NTP) 2025-2036 vært prioritert, med et tydelig fokus på klima og miljø.

3.1. Organisering

Representantskapet har hatt det overordnede politiske ansvaret på samferdselsområdet i 2024. I desember 2023 ble det etablert en politisk ad hoc-gruppe med representanter fra fylkeskommunene. Formålet med denne gruppen var å koordinere det interessepolitiske arbeidet med NTP fram til sommeren 2024.

Gruppen har hatt følgende medlemmer:

- Innlandet: Iselin Vistekleiven (Ap) – leder
- Akershus: Håkon Snorheim (H) – nestleder
- Oslo: Audun Gotaas Bonde (V)
- Buskerud: Christopher Amundsen Wand (H)
- Telemark: Anne-Nora Oma Dahle (Sp)
- Vestfold: Knut Anvik (Frp)
- Østfold: Rune Fredriksen (Ap)

Det politiske arbeidet på samferdselsområdet har vært støttet av en administrativ samferdselsgruppe med følgende deltakere:

- Innlandet: Aud Riseng (erstattet av Hanne Finstad fra september)
- Akershus: Thomas Tvedt
- Oslo: Anne Sigrid Hamran (vara Tom Alex Hagen)
- Buskerud: Gro Solberg
- Telemark: Siv Tørudbakken (erstattet av Hildegunn Sørbø andre halvår)
- Vestfold: Gunnar Berg Treidene
- Østfold: Håkon Johnsen

Gruppen har vært ledet av Aud Margrethe Riseng, samferdselsjef i Innlandet fylkeskommune. Håkon Johnsen, avdelingsdirektør for Samferdsel og mobilitet i Østfold fylkeskommune, og Gunnar Berg Treidene, direktør for samferdsel i Vestfold fylkeskommune, overtok som henholdsvis leder og nestleder på møte i september 2024.

I tillegg har ressurspersoner fra fylkeskommunene bidratt inn i arbeidet på samferdselsområdet. Dette gjelder spesielt i arbeidet med NTP og i arbeidet med bærekraftig mobilitet.

3.2. Nasjonal transportplan 2025-2036

NTP rulleres hvert fjerde år, og legger føringer for prioriteringer og rammer for norsk samferdselspolitikk. Stortingsmeldingen om ny NTP 2025-2036 ble lagt fram av Samferdselsdepartementet 22. mars 2024 og sluttbehandlet i Stortinget i juni 2024.

Østlandssamarbeidet har underveis i arbeidet med NTP gitt felles innspill både til fagetatene og til Samferdselsdepartementet om viktige felles prioriteringer fra fylkeskommunene på Østlandet. Dette arbeidet er omtalt i tidligere årsrapporter.

I 2024 har følgende interessepolitiske NTP-aktiviteter vært gjennomført i regi av Østlandssamarbeidet:

- 7. februar: Tre [møter om NTP](#) på politisk nivå mellom Østlandssamarbeidet og representanter fra ulike fraksjoner i Transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget.
- 8. februar: Møte med politisk ledelse i Samferdselsdepartementet.
- 3. mai: [NTP-seminar](#) arrangert i samarbeid med NHO og Osloregionen IPR med et tydelig fokus på jernbane og fylkesveier.
- 7. mai: [Dialogmøte](#) på Stortinget med stortingsrepresentanter fra Østlandsfylkene, hvor man fikk løftet fram de viktigste fellesprosjektene på Østlandet.
- 8. mai: Møte i representantskapet på Oslo rådhus, der man sluttførte arbeidet med et felles [posisjonsnotat vedrørende ny NTP](#). Dokumentet ble deretter oversendt til blant annet medlemmene i Transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget.

I forbindelse med [Stortingets behandling av NTP](#) ble det gjort betydelige endringer i forslaget fra regjeringen. Av viktige landsdelsprosjekter som igjen ble tatt inn i NTP var Ringeriksporteføljen, Vestfoldbanen mellom Stokke og Sandefjord og Riksvei 19 Moss. Stortingets behandling bidro også til en økt satsing på fylkesveiene.

Samarbeidet mellom fylkeskommunene i Østlandssamarbeidet ble omtalt i innstillingen fra Transport- og kommunikasjonskomiteen, og har vært viktig for å få gjennomslag for felles prosjekter på Østlandet i NTP.

3.3. Mobilitetsprosjekter

I 2024 ble første fase av energistasjonsprosjektet avsluttet, samtidig som tildeling av nye midler fra Miljødirektoratet har sikret videreføring av arbeidet i 2025 og 2026. Det vises til [kapittel 2.1](#) for nærmere omtale av prosjektet, der Østlandssamarbeidets mobilitetsgruppe har vært styringsgruppe. I det videre arbeidet med prosjektet vil det bli etablert en egen styringsgruppe med representanter fra alle fylkeskommunene.

Mobilitetsgruppen gjennomførte et arbeidsverksted 8. februar med innledninger fra ITS Norge, Mobilityfund, Ruter og fra Østlandssamarbeidets sekretariat. Med utgangspunkt i disse innledningene drøftet mobilitetsgruppen hvordan nye

mobilitetsprosjekter skal vurderes og hvilken rolle fylkeskommunene skal ha på mobilitetsområdet. I påvente av strategiavklaringer tok ikke mobilitetsgruppen initiativ til nye aktiviteter og prosjekter i 2024. En Europakafé-episode [om grønn mobilitet og klimanøytral transport](#) ble publisert i september.

3.4. Scandria Alliance og TEN-T

Østlandssamarbeidet har deltatt i [Scandria Alliance](#) siden 2019. Anne Strømøy (Vestfold fylkeskommune, H) og Annette Lindahl Raakil (Østfold fylkeskommune, Sp) ble i forbindelse med [møte i valgkomiteen](#) 28. februar utpekt til å representere Østlandssamarbeidet på politiske møter i alliansen.

Connecting Europe Days (CED) i Brussel er en årlig begivenhet som samler beslutningstakere, fagfolk og bedrifter fra hele Europa for å diskutere fremtiden for Europas transportnettverk. I år var fylkeskommunene på Østlandet godt [representert under CED](#). Et av høydepunktene for Østlandssamarbeidets delegasjon var et møte med EUs koordinator for Scan-Med-korridoren, Pat Cox, i regi av Scandria Alliance. Her ble de grensekryssende transportkorridorene nok en gang løftet fram, samtidig som revisjonen av retningslinjene for Det transeuropeiske transportnettverket (TEN-T) ble drøftet.

Østlandssamarbeidet representerte fylkeskommunene i [møte om TEN-T](#), i regi av Samferdselsdepartementet 3. juni. I møtet ble fylkeskommunenes viktige rolle understreket, både når det gjelder utvikling av transportinfrastruktur, kollektivtrafikk og regional planlegging. Fylkeskommunenes betydning i utviklingen av grønne og effektive grensekryssende transportkorridorer ble også fremhevet.

Fylkeskommunene ble invitert av Samferdselsdepartementet til å sende inn kommentarer til de nye TEN-T-forordningene. I samarbeid med kontaktpersoner i fylkeskommunene utarbeidet derfor sekretariatet et [administrativt grunnlagsdokument](#) for fylkeskommunenes videre arbeid med saken.

4. Næring og kompetanse

Næring og kompetanse ble opprettet som et nytt politikkområde i Østlandssamarbeidet i 2020, med et eget fagpolitisk utvalg. I løpet av 2024 har samarbeidet på politikkområdet gradvis blitt faset ut. Grunnen til dette er at næring og kompetanse ikke skal videreføres som et prioritert politikkområde i den nye strategien.

4.1. Organisering

På representantskapets konstituerende møte ble det ikke oppnevnt medlemmer til fagpolitisk utvalg for næring og kompetanse. I februar opprettet representantskapet i stedet en politisk ad hoc-gruppe for høyere yrkesfaglig opplæring med følgende medlemmer:

- Akershus: Lise Hagen Rebbestad (H)
- Buskerud: Simen Murud (H)
- Innlandet: Joakim Ekseth (H)
- Oslo: André Almås Christiansen (H)
- Telemark: Stig Kolbjørnsen (Ap)
- Vestfold: Lasse Berntzen (H)
- Østfold: Siv Henriette Jacobsen (Ap)

Joakim Ekseth ble valgt til leder av gruppen.

Den administrative faggruppen for høyere yrkesfaglig utdanning understøttet arbeidet i den politiske ad hoc-gruppen.

4.2. Næringslivets rolle i arbeidet med Oslofjorden

8. mars inviterte Østlandssamarbeidet, Osloregionen IPR og Ocean Industry Forum Oslofjord (OIFO) til et [arbeidsverksted for å diskutere næringslivets rolle i å løse krisen i Oslofjorden](#). Næringslivet kan bidra med nye løsninger for å redusere de negative effektene på fjorden, samtidig som ny næringsaktivitet kan ha en positiv effekt.

Arbeidsverkstedet samlet representanter fra fylkeskommuner og kommuner, kunnskapsmiljøer, næringslivsorganisasjoner og enkeltbedrifter. Første del bestod av et faglig program med DNV GL (Det norske Veritas), Leverandørutviklingsprogrammet, NMBU, Havforskningsinstituttet, OsloMet, Construction City og Vannklyngen.

Deltakerne diskuterte veien videre; hvor er det størst behov og muligheter, eller et uutnyttet potensial, for at næringslivet kan bidra til å løse krisen i Oslofjorden? Og hvordan kan offentlige myndigheter akselerere næringslivets bidrag? Hva bør og kan vi gjøre mer av? Innspillene ble samlet i en oppsummeringsrapport, som grunnlag for videre arbeid.

Siden næring og kompetanse ikke blir videreført som et prioritert politikkområde, og Oslofjorden ikke ble utpekt som et innsatsområde innen energi, klima og miljø, blir ikke problemstillingen fulgt opp videre i Østlandssamarbeidet. OIFO har fått støtte fra Akershus fylkeskommune til et prosjekt som skal kartlegge verdiskapingspotensialet i naturbaserte løsninger, for å bedre miljø og vannkvalitet i Oslofjorden.

4.3. Kan fylkeskommunene bidra til å løse kompetansebehovet i vann- og avløpssektoren?

Det må investeres milliarder i renseanlegg og infrastruktur i årene framover, men kommunenes største utfordring kan bli å få rekruttert nok kompetanse. Derfor så Østlandssamarbeidet på mulighetene for å utvikle et prosjekt om hvordan fylkeskommunene kan samarbeide for å bidra til å løse kompetansebehovene i sektoren, som en del av fylkeskommunenes ansvar for den regionale kompetansepolitikken. Som en del av prosessen deltok Norsk Vann på representantskapets møte 8. mai og holdt en orientering om sektorens utfordringer. De pekte blant annet på at fylkeskommunene kan bidra til å styrke realfagsfokuset, styrke og opprettholde tilbudet av relevante fagutdanninger innen videregående opplæring, sikre at rådgivningstjenestene og opplæringskontorene har oppdatert kunnskap, synliggjøre vann og avløp som en samfunnskritisk grønn næring og styrke relevante tilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning og etterutdanning.

Fordi Oslofjorden ikke ble et eget innsatsområde i den nye strategien, har ikke initiativet blitt fulgt opp videre.

4.4. Ad hoc-oppfølging av samarbeidet om høyere yrkesfaglig utdanning

Representantskapet opprettet en ad hoc-gruppe for høyere yrkesfaglig utdanning for å jobbe med to oppgaver:

1. Diskutere felles politiske posisjoner og arbeide interessepolitisk med regjeringens kommende stortingsmelding om høyere yrkesfaglig utdanning.
2. Diskutere oppfølging av felles strategi for høyere yrkesfaglig utdanning for fylkeskommunene på Østlandet i 2024, inkludert hvordan samarbeid mellom fylkeskommunene kan imøtekomme kritiske punkter i evalueringen av fagskolemeldingen.

Et første møte i ad hoc-gruppen ble gjennomført fredag 7. juni, etter forberedende samarbeid med den administrative faggruppen for høyere yrkesfaglig utdanning.

Gruppen var enige om at samarbeid mellom fylkeskommunene kan være nyttig for å sikre best mulig effekt av de ressursene som fylkeskommunene forvalter og bruker. Det var også enighet om at fylkeskommunene i landsdelen med fordel kan snakke med en felles stemme for å påvirke arbeidet med ny stortingsmelding, både når den utarbeides og etter at den legges ut på høring.

Gjennom strategiprosessen ble det avklart at næring og kompetanse ikke skulle videreføres som et prioritert politikkområde, og fylkeskommunene la vekt på å spisse samarbeidet innenfor de prioriterte politikkområdene. Arbeidet i ad hoc-gruppen ble derfor i første omgang satt på vent, før arbeidet formelt ble lagt ned av representantskapet i møte 13. desember.

5. Europapolitisk arbeid

Europapolitisk arbeid har vært et tverrgående tema som har understøttet arbeidet på de prioriterte politikkområdene gjennom året. De nye folkevalgte i fylkeskommunene har fått informasjon og økt kunnskap om EØS-avtalen, om EU og om mulighetene innenfor EUs programmer gjennom to europasamlinger og seks europakafeer. EØS-utredningen, som ble overlevert til utenriksministeren i april, har vært gjenstand for høring og diskusjon i møter. Sikkerhet og motstandsdyktige samfunn har stått høyt på dagsorden i Østersjøsam arbeidet. Læring, nettverksbygging og prosjektutvikling har vært sentralt.

5.1. Politikere fra fylkeskommunene drøftet europapolitiske temaer

Gjennom to europasamlinger har Østlandssamarbeidet i samarbeid med Osloregionens Europakontor satt Norges samarbeid med Europa og EU/EØS på dagsordenen. [Den første samlingen](#) gikk over to dager i april på Ski. Denne la vekt på styrket kunnskap om EU og EØS, og hvordan fylkeskommunene og aktører i fylkene kan nyttiggjøre seg av europeisk samarbeid og EUs ulike programsatsinger.

[Den andre samlingen](#) ble gjennomført i september i Oslo, og fokuserte spesielt på EØS-utredningen (NOU 2024:7) og fylkeskommunenes rolle og muligheter innenfor rammen av EØS-avtalen.

Innledere fra Utenriksdepartementet (UD), den norske EU-delegasjonen i Brussel, EFTA (Det europeiske frihandelsforbund), ARENA Senter for europaforskning og fylkeskommunene bidro med aktuell informasjon og interessante refleksjoner. Det var god oppslutning og stort engasjement på begge samlingene.

5.2. 30 år med EØS-avtalen ble markert på flere måter gjennom året

Det offentlige utvalget, ledet av Line Eldring, overrakte i april sin rapport, *Norge og EØS: Utvikling og erfaringer*, til utenriksminister Espen Barth Eide. I tilknytning til den påfølgende høringsprosessen ble det utarbeidet et felles høringsnotat som grunnlag og støtte for fylkeskommunenes arbeid. Alle fylkeskommunene og Oslo kommune bidro med skriftlige høringsinnspill. Eldring presenterte utredningen sammen med statssekretær i UD, Maria Varteressian, for fylkeskommunene på Østlandet under europasamlingen 13. september.

5.3. Nye reviderte retningslinjer for TEN-T med betydning også for Norge

Østlandssamarbeidet har engasjert seg aktivt i EUs arbeid med revisjon av retningslinjene for Det transeuropeiske transportnettverket (TEN-T) og har blant annet jobbet strategisk med innspill til Samferdselsdepartementet. Den 3. juni var Østlandssamarbeidet en av [bidragsyterne da de nye retningslinjene ble presentert](#). Se også [kapittel 3.4](#).

5.4. Østersjø-samarbeidet har fått økt betydning

Østersjøregionen har de siste årene fått økt oppmerksomhet og betydning. Østersjø-samarbeidet og dets ulike organisasjoner og nettverk har styrket seg, og nye samarbeidsprosjekter og initiativ har blitt etablert og er i gang.

5.4.1. Interreg Østersjøprogrammet og Østersjøstrategien rammer for arbeidet

Østlandssamarbeidet er nasjonalt kontaktpunkt for Interreg Østersjøprogrammet. I 2024 ble det gjennomført utlysning for både vanlige prosjekter og prosjektplattformer (nettverk av prosjekter). Til sammen har 20 prosjekter med norske partnere mottatt støtte fra programmet. I tillegg har ytterligere åtte prosjekter med norske assosierte partnere mottatt støtte. Utover bistand og veiledning i søkeprosessen er det lagt stor vekt på å få fram informasjon og synliggjøre resultater fra de pågående prosjektene. I 2024 har fem Interreg Østersjø-prosjekter blitt spesielt framhevet på [interreg.no](#).

På norsk side har det vært jobbet for å koble Norge tettere opp til [Østersjøstrategien](#) gjennom året. Som nasjonalt kontaktpunkt for Interreg Østersjøprogrammet har Østlandssamarbeidet hatt dialog med UD og Kommunal- og distriktsdepartementet i prosessen. I forbindelse med det årlige forumet for Østersjøstrategien, denne gangen i Visby, Sverige, sist i oktober, bidro Østlandssamarbeidet til gjennomføring av et eget rundebord for bedre involvering av regionale og lokale myndigheter i gjennomføring av strategiens handlingsplan.

5.4.2. BSSSC en viktig nettverksarena for regionalt samarbeid i Østersjøen

[Baltic Sea States Subregional Co-operation](#) (BSSSC) er for tiden ledet av Europaminister i delstaten Schleswig-Holstein, Tyskland. Østlandssamarbeidets representanter i styret i valgperioden 2024-2027 er Aud Hove (Innlandet fylkeskommune, Sp) og Bjørn Rudborg (Telemark fylkeskommune, Ap). I tillegg er Lina Elmawardy fra ØstsamUng (Vestfold fylkeskommunale ungdomsråd) vara til styret på vegne av BSSSC Youth (2023-2025). Se også [kapittel 6.4](#).

Det ble gjennomført fire styremøter gjennom året med aktuelle tematiske fokus. I mars i Gdansk, Polen, med energi og havvind i fokus, i mai i Cesis, Latvia, der kultur og demokrati var hovedtema, i september i Kiel, Tyskland, som del av årskonferansen 2024 og i desember i Brussel, Belgia, med fokus på framtidig regionalpolitikk (Cohesion Policy) og EUs langtidsbudsjett etter 2027. Rapport fra møtene finner du under de respektive [møtesidene i arrangementsmodulen](#).

Årskonferansen i Kiel hadde trygge og motstandsdyktige samfunn som hovedtema i 2024. Beredskap og sikkerhet var gjennomgående tema. I tillegg til plenumssesjoner ble det gjennomført ni tematiske parallelle arbeidsverksteder fordelt på de to konferansedagene. ØstsamUng var godt representert på [årskonferansen og bidro aktivt til debatten](#).

Østlandssamarbeidets sekretariat har bistått formannskapet i BSSSC i forbindelse med planlegging og gjennomføring av et rundebord i tilknytning til Østersjøstrategiens årlige forum, samt som jurymedlem i prosjektet [Baltic Cultural Pearls](#).

5.4.3. Hva kan de som arbeider med Oslofjorden lære fra Østersjøregionen?

I april organiserte Østlandssamarbeidet en [studietur til Finland](#) for representanter for vannforvaltning og bærekraftsarbeid i fylkeskommunene på Østlandet og Oslo kommune. Se [kapittel 2.2.2](#).

I tillegg til studieturen ble det i april produsert og distribuert [et tematisk nettseminar med erfaringer fra Østersjøregionen og prosjektet BERAS](#), knyttet til landbruk (innenfor rammen av Østlandssamarbeidets «Europakafé»). Se også [kapittel 2.2.1](#).

5.5. Det digitale tilbudet «Europakafé» videreført i 2024

«Europakafé» er en serie 30-minutters digitalt temamøter, som har som formål å gi informasjon om viktige saker og tema i Europa av interesse for fylkeskommunene. I 2024 ble det til sammen produsert seks europakafeer. Den første, med fokus på samferdsel og TEN-T, ble kun vist direkte som nettseminar. De øvrige fem, med tema knyttet til grønt landbruk og avrenning til vann, valget til Europaparlamentet i juni (en før og en etter valget), grønn mobilitet, samt distriktspolitikk, er alle tilgjengelige i Østlandssamarbeidets YouTube-kanal. Siden oppstarten i mars 2022 er det til sammen produsert 18 europakafeer. Flere av dem tar for seg temaer som er nyttige også i dag. Alle episodene kan ses [her](#).

5.6. God administrativ dialog i oppstarten av nye fylkeskommuner

I lys av oppsplitting av fylkeskommuner og mindre fagmiljøer har det administrative nettverkssamarbeidet vært viktig i 2024. Internasjonal gruppe har hatt seks møter

gjennom året, tre fysiske og tre digitale. I februar møtte gruppen en representant fra EUs regionkomite (European Committee of Regions, CoR) til dialog sammen med ARENA Senter for europaforskning ved UiO. I august rettet gruppen fokus mot bruk av kunstig intelligens (KI) i offentlig sektor, med innledning og samtale ved førsteamanuensis Ole Magnus Brastein. På det siste møtet i november var demokratiets utvikling i Europa tema, med innledning fra Helsingforskomiteen. Internasjonal gruppe har bidratt i planlegging og gjennomføring av to europasamlinger og til utarbeidelse av felles grunnlagsnotat for EØS-høringen.

Som ledd i oppstart av ØstsamUng etter fylkesdelingen og som opplæring for nye ungdomsdelegater ble det i august planlagt og gjennomført en egen europadag. Se også [kapittel 6.2](#).

6. ØstsamUng

ØstsamUng er Østlandssamarbeidets nettverk for fylkeskommunenes ungdomsråd. Nettverket er en møteplass for læring og erfaringsdeling, for å utvikle felles ønsker og anbefalinger til fylkeskommunene, samt koordinering av deltakelse i europeiske nettverk. I 2024 ble det gjennomført to nettverkssamlinger i Norge, i tillegg til aktiv deltakelse i BSSSC Youth.

6.1. Organisering

ØstsamUng har et arbeidsutvalg med to medlemmer fra hvert ungdomsråd. I 2024 har arbeidsutvalget hatt følgende medlemmer:

- Akershus: Lilja Tiller Sikkeland og Ona Linnea Andersen
- Buskerud: Ida Cecilie Sandholm og Linnea Sofie Øye Sekse
- Innlandet: Abdisa Waldemariam og Bertine Tønder-Nilsskog
- Oslo: Dino Juhas og Leander Gauslå
- Telemark: Abdi Vartdal og Wisse Renssen
- Vestfold: Lina Elmawardi og Nagham Jaghoub
- Østfold: Trym Mathisen Guldvog og Åsa Mehus

Arbeidsutvalget er støttet av en koordinatorgruppe og Østlandssamarbeidets sekretariat.

6.2. God ungdomsmedvirkning på dagsorden

Den første samlingen i ØstsamUng i denne valgperioden ble avholdt på Scandic Park i Sandefjord 28.-30. august. Hovedformålet med programmet 29. august var å gi ungdommene kunnskap om hvordan de kan [få mest mulig ut av arbeidet i eget ungdomsråd og påvirke de politiske prosessene](#) i eget fylke.

Programmet besto av panelsamtaler, foredrag og gruppearbeid. Tidligere medlemmer av arbeidsutvalget delte sine erfaringer i ØstsamUng og hvordan ungdomsrådene medlemmer kan bruke nettverket. Dette ble etterfulgt av en innledende bolk om hvorfor ungdomsmedvirkning er viktig, medvirkningens rolle i et velfungerende demokrati og kursing i hvordan ungdomsrådene kan jobbe for å få gjennomslag for sine politiske hjertesaker. I tillegg delte tidligere ungdomsrådsledere sine erfaringer, både om hvordan ungdomsrådene kan få gjennomslag og hvordan man kan jobbe for å få et ungdomsråd til å fungere godt internt.

Som en del av samlingen i Sandefjord ble det gjennomført en europadag 30. august, der målet var informasjon, økt kunnskap og inspirasjon til europeisk ungdomssamarbeid. Dagen ble innledet med [NHOs Europatime](#). I tillegg ble det fokusert på kulturforståelse og finansieringsmuligheter for europeisk ungdomssamarbeid. Både nåværende og tidligere medlemmer av ØstsamUng bidro med informasjon, nyttige erfaringer og refleksjoner gjennom dagen.

6.3. Stort engasjement i dialogmøte med representantskapet

Årets andre ØstsamUng-samling ble gjennomført 31. oktober-1. november. Samlingen ble avsluttet med det første [dialogmøtet mellom ØstsamUng og representantskapet](#) denne valgperioden.

Siden dette var valgperiodens første dialogmøte, valgte ØstsamUng å fokusere på hvordan fylkeskommunene kan tilrettelegge for best mulig ungdomsmedvirkning. I forkant av dialogmøtet ledet medlemmer av ØstsamUngs arbeidsutvalg deltakerne gjennom flere arbeidsverksteder for å lande ungdomsrådernes felles posisjoner.

I møtet med representantskapet la ungdomsrådene vekt på koordinatorrollen, forutsigbare budsjetter, tidlig involvering og muligheter for å delta mer aktivt i fylkestinget. Det ble en god og engasjert diskusjon med representantskapet, som også mente at ungdommenes stemme er særlig viktig på grunn av fylkeskommunenes oppgaver. Politikerne var også opptatt av at ungdomsrådene må hjelpe fylkeskommunene å prioritere riktig i en krevende økonomisk tid. Videre informerte ungdomsrådernes medlemmer om hvordan de, sammen med lokale ungdomsråd, elevråd og andre, utvikler sine politiske posisjoner gjennom ungdommens fylkesting.

6.4. Ungdommer fra Østlandet aktive i Østersjø samarbeidet

BSSSCs ungdomsnettverk møttes [i Gdansk, Polen, 1.-5. mars](#). Tema for samlingen var bærekraft, økologi og fornybar energi, og ungdomsdelegatene deltok blant annet på arbeidsverkstedet «Baltic Challenge» under utdanningsmessen «EDU Offshore Wind». Sju ungdommer fra ØstsamUng deltok på samlingen og ga gode bidrag til diskusjoner og resultater fra arbeidsverkstedet.

BSSSC Youths høstmøte fant sted [i Rendsburg, Tyskland, 16.-18. september](#), i forkant av BSSSCs årskonferanse. Tema for samlingen var trygge og motstandsdyktige samfunn, og ungdomsdelegatene forberedte sine bidrag til selve årskonferansen 19. og 20. september i Kiel. Ungdomsnettverket hadde også en dialog med ungdom fra Ukraina som en del av samlingen. Fem ungdommer fra ØstsamUng deltok og hadde også [framtrede roller på selve årskonferansen](#).

Østlandssamarbeidet er partner i en Erasmus+-søknad innenfor rammen av BSSSC Youth. Prosjektet ledes av Brandenburg, Tyskland, og søknaden avgjøres tidlig i 2025. Prosjektet vil bli gjennomført 26.-30. april 2025 i Trebnitz, Tyskland.

7. Kommunikasjon

Kommunikasjonsarbeidet i Østlandssamarbeidet skal forsterke effekten av fylkeskommunenes felles innsats og samarbeid i landsdelen. Det skal støtte Østlandssamarbeidets fagområder og prosjekter, øke bevisstheten om vårt viktige arbeid, styrke samarbeidet mellom fylkeskommunene og synliggjøre de konkrete resultatene av dette samarbeidet. Kommunikasjonen skal bidra til bedre ressursutnyttelse og større gjennomslagskraft for fylkeskommunene.

Østlandssamarbeidets nettside, ostlandssamarbeidet.no, fungerer som en viktig informasjonshub for vår virksomhet. I 2024 ble det publisert 33 nyhetsartikler på nettsiden. Disse artiklene ble også delt gjennom Østlandssamarbeidets nyhetsbrev (med ni utsendinger) og i våre sosiale mediekkanaler. Nettsiden følger internasjonale standarder for universell utforming, og er både energieffektiv og karbonvennlig. Dette bidrar til at driften av sekretariatet er i tråd med vårt strategiske mål om bærekraftig utvikling og grønn omstilling. Nettsiden har fått karakter A hos [websitecarbon.com](https://www.websitecarbon.com), noe som betyr at den er renere enn 84 % av alle nettsidene i verden (per 08.01.2025).

I 2024 ble det produsert fem videoer som alle ble publisert på Østlandssamarbeidets [YouTube-kanal](#) under vignetten «Europakafé». «Europakafé» er en serie tematiske samtaler i studio og på Teams, som ble produsert i perioden 2022 til 2024. Samtidig ble det utviklet et nytt videokonsept, «Østlandet under lupen», som skal vise bredden av vårt arbeid og synliggjøre de konkrete resultatene av samarbeidet. De første videoene i dette konseptet vil bli publisert i 2025.

I prosjektet "Kartlegging av karbonrike arealer" har Østlandssamarbeidet utviklet en detaljert kommunikasjonsplan. Denne skal sikre at kunnskapen om karbonrike områder når ut til relevante aktører. Målet er å støtte klimavennlige valg i arealplanleggingen. Les mer om dette prosjektet i [kapittel 2.3](#).

"Grønne energistasjoner" var et samarbeidsprosjekt med Osloregionen IPR, som pågikk i perioden 2022 til 2024. Her har Østlandssamarbeidet hatt ansvar for arbeidspakken for intern og eksternt kommunikasjon. Effektiv kommunikasjon er avgjørende for å fremme overgangen til nullutslippskjøretøy. Les mer om dette prosjektet i [kapittel 2.1](#).

"Forprosjekt kommunikasjon Oslofjorden" ble gjennomført i 2024, og det har avdekket et behov for bedre koordinert kommunikasjon i arbeidet med Oslofjorden. Det ble utarbeidet en tilrådningsrapport som foreslo et treårig samarbeidsprosjekt for å styrke kommunikasjonsarbeidet i vannforvaltningen. Les mer om dette prosjektet i [kapittel 2.2.1](#).

8. Regnskap 2024

8.1 Hovedoversikt

Regnskapet til Østlandssamarbeidet inngår som en del av regnskapet til Akershus fylkeskommune og revideres av Akershus og Østfold fylkesrevisjon. Dette er hovedtallene i regnskapet for 2024:

Hovedposter	2022	2023	2024
K10 - Lønn og sosiale utgifter	4 091 322	4 297 396	5 625 384
K20 - Varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon ¹	2 350 526	2 170 038	2 907 545
K30 - Varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon			0
K40 - Overføringsutgifter	31	78 859	
K50 - Avsetninger	358	114 780	443 288
1 - Drift Totalt	6 442 237	6 661 073	8 976 217
Sum Utgifter	6 442 237	6 661 073	8 976 217
K60 - Salgsinntekter og refusjoner	-5 821 528	-5 713 177	-8 702 940
K80 - Overføringsinntekter	-393 319	-663 400	-158 998
1 - Drift Totalt (K60+K80)	-6 214 847	-6 376 577	-8 861 938
Sum Inntekter	-6 214 847	-6 376 577	-8 861 938

Overføring fra forrige år og bruk av fond

Hovedposter	2022	2023	2024
Korreksjon		-114 780	-442 787
Sum (Avsetning til/bruk av bundet fond)	227 389	169 716	-328 508

I budsjett- og regnskapsforskriftene knyttet til ny kommunelov, framgår det at det for interkommunale politiske råd med driftsinntekter over kr 5 000 000,- skal avlegges eget regnskap. I regnskapet til Akershus fylkeskommune sitt regnskap er det utarbeidet en egen note for å ivareta disse kravene. Denne noten (note 20) er tatt inn i [kapittel 8.4](#).

8.2 Egenkapital og avsetning til bundet fond

Egenkapitalen per 31.12.2023 var kr 3 307 896,-. Mindreforbruket i 2024 var på kr 328 508,- slik at egenkapitalen per 31.12.24 var kr 3 636 404,-.

¹ Regnskapstallene for 2022, 2023 og 2024 inkluderer ikke inngående mva.

Innbetalinger knyttet til refusjon av inngående mva. inngår ikke i tallene for 2022, 2023 og 2024.

8.3 Økonomisk oversikt etter formål

I tillegg til det ordinære driftsregnskapet, føres et driftsregnskap etter formål, for bedre å synliggjøre sammenhengen mellom aktiviteter og regnskapet.

Driftsregnskapet etter formål viser følgende tall for 2024:

Hovedposter	2022	2023	2024
Inntekter	-5 304 000	-5 980 885	-8 117 524
Sekretariat ²	4 738 520	4 845 949	5 590 046
Representantskap og administrasjonsutvalg	88 348	27 349	45 103
Informasjon/kommunikasjon	65 505	66 848	59 179
ØstsamUng	213 350	151 246	212 158
Samferdsel	376 393	160 168	156 373
Næring og kompetanse	61 381	203 567	99 000
Internasjonalt arbeid - generelt	117 577	316 878	137 300
Let's communicate (Interreg-prosjekt)	2 107	-202 515	0
Interreg KDD	-200 864	60 892	-179 105
Felles strategiske innsatsområder	87 215	93 974	69 270
Grønne energistasjoner	0	460 885	421 842
Klimasmart arealplanlegging	0	0	673 030
Kommunikasjon Oslofjorden	0	0	389 113
Korreksjon (ikke-prosjektførte kostnader)	-18 142	110 978	927
Korreksjon (bruk av avsetning til fond)	0	-115 114	114 780
Mer-/mindreforbruk	227 389	170 220	-328 508

Det framgår av oversikten at Østlandssamarbeidet i regnskapsåret 2024 har hatt et mindreforbruk på kr 328 508,-, mens det i vedtatt budsjett for 2024, var lagt til grunn et merforbruk på kr 200 000,-.

Akershus fylkeskommune (fylkesrådsleders kontor) har i regnskapsåret vært vertsorganisasjon for Østlandssamarbeidets sekretariat.

8.4 Note 20 Fylkeskommunalt samarbeid – Østlandssamarbeidet

Østlandssamarbeidet er organisert som et interkommunalt politisk råd med fylkeskommunene på Østlandet som deltagere.

---

² Rapporteringspliktige godtgjørelser:

- Daglig leder kr 1 085 246,- (lønn og andre godtgjørelser)
- Betalt for revisjon 2024: kr 20 625,-

§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift

Generelle driftsinntekter

#	Tall i 1 kroner	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
4	Andre generelle driftsinntekter	-7 512 257	-5 775 000	-6 023 325	-5 663 866
5	Sum generelle driftsinntekter	-7 512 257	-5 775 000	-6 023 325	-5 663 866

Netto driftsutgifter

#	Tall i 1 kroner	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
6	Sum bevilgning drift, netto	7 183 453	5 901 380	6 308 325	5 833 582
8	Sum netto driftsutgifter	7 183 453	5 901 380	6 308 325	5 833 582
9	Brutto driftsresultat	-328 804	126 380	285 000	169 716

Finansinntekter/Finansutgifter

#	Tall i 1 kroner	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
10	Renteinntekter	0	0	0	-334
13	Renteutgifter	296	0	0	837
15	Netto finansutgifter	296	0	0	503
17	Netto driftsresultat	-328 508	126 380	285 000	170 220

Disponering eller dekning av netto driftsresultat

#	Tall i 1 kroner	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
19	Avsetninger til bundne driftsfond	443 288	0	0	114 780
20	Bruk av bundne driftsfond	-114 780	-126 380	-285 000	-285 000
22	Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	328 508	-126 380	-285 000	-170 220
22	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

§ 5-6 Økonomisk oversikt etter art – drift

Driftsinntekter

#	Tall i 1 kroner	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
5	Andre overføringer og tilskudd fra staten	-158 998	-2 900 000	-700 000	-663 400
6	Overføringer og tilskudd fra andre	-8 702 940	-6 128 539	-5 880 214	-5 695 777
8	Salgs- og leieinntekter	0	0	0	-17 400
9	Sum driftsinntekter	-8 861 938	-9 028 539	-6 580 214	-6 376 577

Driftsutgifter

#	Tall i 1 kroner	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
10	Lønnsutgifter	4 492 783	4 467 987	4 551 607	3 432 357
11	Sosiale utgifter	1 132 602	1 148 636	1 148 636	909 831
12	Kjøp av varer og tjenester	2 907 749	3 289 971	1 413 296	2 125 246
13	Overføringer og tilskudd til andre	0	0	0	78 859
15	Sum driftsutgifter	8 533 134	8 906 594	7 113 539	6 546 293
16	Brutto driftsresultat	-328 804	-121 945	533 325	169 716

Finansinntekter/Finansutgifter

#	Tall i 1 kroner	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
17	Renteinntekter	0	0	0	-334
20	Renteutgifter	296	0	0	837
22	Netto finansutgifter	296	0	0	503
24	Netto driftsresultat	-328 508	-121 945	533 325	170 220

Disponering eller dekning av netto driftsresultat

#	Tall i 1 kroner	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Opprinnelig budsjett 2024	Regnskap 2023
26	Avsetning til bundne driftsfond	443 288	0	0	114 780
27	Bruk av bundne driftsfond	-114 780	-114 780	-285 000	-285 000
31	Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	328 508	-114 780	-285 000	-170 220
32	Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

§ 5-8 Balanseregnskapet

Eiendeler

Tall i 1 kroner	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Likvider	2 679 222	0
Andre kortsiktige fordringer	1 101 716	0
Sum Eiendeler	3 780 938	0

Egenkapital og gjeld

Egenkapital	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Bundne driftsfond	-3 636 404	-3 307 896
Sum egenkapital	-3 636 404	-3 307 896

Kortsiktig gjeld

Egenkapital	Regnskap 2024	Regnskap 2023
Annen kortsiktig gjeld	-144 534	0
Sum gjeld og egenkapital	-3 780 938	-3 307 896

Note 20.1 Bundne fond

Bundne driftsfond	IB 01.01.	Avsetninger	Bruk av fond	UB 31.12.
941010 FRLED Østlandssamarbeidet	-3 307 896	114 780	-443 288	-3 636 404

Samarbeidets bundet driftsfond styrkes gjennom mindreforbruket i 2024.

Note 20.2 Godtgjørelse til ledende personer og revisor

Godtgjørelse til ledende personer	2024
Sekretariatsleder	1 085 246
Herav: Fastlønn kr 1 082 911, ander skattepliktige ytelser kr. 2 335	

Revisjonshonorar	2024
Akershus og Østfold fylkesrevisjon - revisjonstjenester	20 625

Note 20.3 Samarbeidets inntekter

84,8 prosent av samarbeidets inntekter kommer fra deltakerfylkene.

Finansiering fra	2024	Andel
Deltakerfylkene	-7 512 257	84,77
Andre	-1 349 681	15,23
Sum inntekter	-8 861 938	100,00

Østlandssamarbeidet

Vår ref.: 2025/13-4

Deres ref.:

Dato: 07.03.2025

Uavhengig revisors beretning til årsregnskapet for 2024 til Østlandssamarbeidet IPR

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Østlandssamarbeidet IPR som viser et positivt netto driftsresultat på kr 328 508,-. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2024, bevilgningsoversikt drift, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- Gir årsregnskapet en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Østlandssamarbeidet IPR per 31. desember 2024, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av samarbeidet i samsvar med relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Akershus og Østfold fylkesrevisjon

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG

E-post: fylkes.revisjonen@ofk.no

Besøksadresse: Fylkeshuset Sarpsborg, Oscar Pedersens vei 39, 1721 Sarpsborg

Internett: www.ofk.no

Telefon: 69 11 70 00

Org.nr.: 980 756 351

Årsrapporten og annen øvrig informasjon

Daglig leder er ansvarlig for informasjonen i årsrapporten. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker informasjon i årsrapporten.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsrapporten og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsrapporten ellers fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsrapporten og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsrapporten

- inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever og
- at opplysningene om økonomi i årsrapporten stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Daglig leders ansvar for årsregnskapet

Daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Daglig leder er også ansvarlig for slik intern kontroll som anses nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, hverken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar på grunnlag årsregnskapet.

For videre beskrivelse vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 3

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at daglig leder har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Østlandssamarbeidet IPR's redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra representantskapets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsrapporten ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Se www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 3

Vennlig hilsen

Gro Hilmarsen Bratli
revisjonsdirektør

Aleena Ejaz
regnskapsrevisor

Dokumentet er elektronisk godkjent

